EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 23.4.2009
KOM(2009) 193 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

Europeiska unionens solidaritetsfond
Årsrapport 2008
och
Rapport om erfarenheterna från solidaritetsfondens sex första år

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Del 1: Årsrapport 2008 ... 3

1. Inledning ... 3

2. Icke färdigbehandlade ansökningar samt nya ansökningar som lämnades in under 2008 ... 3

3. Finansiering ... 5

4. Avslutade ärenden ... 6

Del 2: Rapport om erfarenheterna från solidaritetsfondens sex första år ... 7

1. Inledning ... 7

2. Övergripande resultat från fondens genomförande ... 7

3. Begränsningar och svagheter i fondens verksamhet ... 8

4. Revisionsrättens rapport om solidaritetsfonden ... 9

5. Slutsatser: förbättra fondens verksamhet ... 10

Bilaga 1: Ansökningar till Europeiska unionens solidaritetsfond 2008 ... 12

Bilaga 2: Ansökningar till EU:s solidaritetsfond sedan 2002 ... 13

DEL 1: ÅRSRAPPORT 2008

1. INLEDNING

Europeiska unionens solidaritetsfond inrättades den 15 november 2002[1]. Enligt artikel 12 i rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond (nedan kallad *förordningen*) ska en rapport läggas fram för Europaparlamentet och rådet om fondens verksamhet under det föregående året. Den första delen av den här rapporten presenterar fondens verksamhet under 2008 och täcker, liksom tidigare rapporter, behandlingen av nya ansökningar och äldre icke färdigbehandlade ansökningar samt utvärderingen av genomföranderapporter i syfte att avsluta ärendena.

2. ICKE FÄRDIGBEHANDLADE ANSÖKNINGAR SAMT NYA ANSÖKNINGAR SOM LÄMNADES IN UNDER 2008

Under 2008 behandlade kommissionen fyra ansökningar som lämnades in under 2007. Två nya ansökningar om stöd från solidaritetsfonden lämnades in. Bilaga 1 innehåller en detaljerad översikt över dessa ärenden, som bedömdes enligt kriterierna i förordningen och på grundval av de uppgifter som medlemsstaterna kunde lämna.

Storbritannien

Efter de stora översvämningar som drabbade olika delar av Storbritannien i juni och juli 2007 lämnade de brittiska myndigheterna in en ansökan om ekonomiskt stöd den 20 augusti 2007, och den kompletterades den 26 oktober 2007. De sammanlagda direkta skadorna uppgick till över 4,6 miljarder euro, vilket överstiger det tröskelvärde på 3,267 miljarder euro som gäller för stöd ur solidaritetsfonden till Storbritannien. Katastrofen uppfyllde alltså kriterierna för en större naturkatastrof och faller därmed inom solidaritetsfondens huvudsakliga tillämpningsområde. Kommissionen beslutade den 10 december 2007 att föreslå budgetmyndigheten att solidaritetsfonden skulle utnyttjas och att ett ekonomiskt stöd på 162,388 miljoner euro skulle beviljas. Budgetförfarandet i rådet och Europaparlamentet avslutades under 2008 och stödet betalades ut till Storbritannien den 27 oktober 2008.

Frankrike (Martinique och Guadeloupe)

I augusti 2007 drabbades de franska utomeuropeiska departementen Martinique och Guadeloupe, två öar i franska Antillerna, av orkanen Dean, som orsakade svåra skador på infrastruktur och olika sektorer i ekonomin. Den 26 oktober 2007 lämnade Frankrike in en ansökan om ekonomiskt stöd från solidaritetsfonden, och ansökan kompletterades den 8 januari 2008. Stormen hade orsakat skador för 511 miljoner euro och uppfyllde därför inte förordningens kriterier för större katastrofer. Med hänsyn till att detta yttersta randområde är särskilt utsatt (vilket det hänvisas till i förordningen) och till de allvarliga skadorna och återverkningarna beslutade kommissionen att ansökan uppfyllde de särskilda kriterierna för ovanligt allvarliga

[1] EGT L 311, 14.11.2002.

regionala katastrofer. Den 10 september 2008 föreslog kommissionen att 12,780 miljoner euro skulle anslås i ekonomiskt stöd. Efter budgetförfarandet i rådet och Europaparlamentet betalades stödet ut till Frankrike den 24 december 2008.

Grekland

I augusti 2007 drabbades stora områden i Grekland av skogsbränder, som orsakade stora skador på olika sektorer i ekonomin och på miljön. De grekiska myndigheterna lämnade in en ansökan om stöd från solidaritetsfonden den 30 oktober 2007 och kompletterade ansökan den 24 januari 2008. De sammanlagda direkta skadorna beräknades till 2,118 miljarder euro. Eftersom detta belopp överstiger tröskeln för Grekland på 1 066,497 miljoner euro (dvs. 0,6 % av BNP) uppfyllde katastrofen kriterierna för en större naturkatastrof. Den 8 april 2008 föreslog kommissionen att 89,769 miljoner euro skulle anslås i ekonomiskt stöd. Efter budgetförfarandet i rådet och Europaparlamentet betalades stödet ut till Grekland den 29 september 2008.

Slovenien

I mitten av september 2007 drabbades delar av Slovenien av storm och kraftigt regn, vilket ledde till svåra översvämningar och jordskred. Katastrofen orsakade dessutom betydande skador på infrastruktur, offentliga och privata byggnader, näringsliv och jordbruk. De slovenska myndigheterna lämnade in en ansökan om stöd från solidaritetsfonden den 19 november 2007. De sammanlagda direkta skadorna beräknades till 233,39 miljoner euro. Eftersom detta belopp överstiger tröskeln för Slovenien på 164,27 miljoner euro (dvs. 0,6 % av BNP) uppfyllde katastrofen kriterierna för en större naturkatastrof. Den 3 mars 2008 föreslog kommissionen att 8,254 miljoner euro skulle anslås i ekonomiskt stöd. Efter budgetförfarandet i rådet och Europaparlamentet betalades stödet ut till Slovenien den 12 december 2008.

Cypern

Under 2008 drabbades Cypern av regnbrist, vilket fick allvarliga effekter för levnadsvillkoren, ekonomin och naturen. De cypriotiska myndigheterna lämnade in en ansökan om stöd från solidaritetsfonden den 1 juli 2008, och ansökan kompletterades den 16 oktober 2008. Det var den första ansökan som lämnats in på grund av torka. Enligt förordningen måste ansökan lämnas in senast tio veckor efter den första skada som förorsakats av katastrofen. Efter en period på tre år med ovanligt lite regn nådde torkan sin höjdpunkt i slutet av regnperioden i april 2008. Kommissionen ansåg därför att den kunde godta den 22 april 2008, dvs. tio veckor innan ansökan togs emot, som startdatum för naturkatastrofen.

De cypriotiska myndigheterna uppskattade att de direkta skador som uppstått efter den 22 april 2008 uppgick till 176,15 miljoner euro. Eftersom detta belopp överstiger tröskeln för Cypern på 84,673 miljoner euro (dvs. 0,6 % av BNP) uppfyllde katastrofen kriterierna för en större naturkatastrof. Kommissionen noterade att krisen berodde på en större katastrof, som påverkade landets hela territorium. Myndigheterna satte in omfattande nödåtgärder från april/maj 2008 med anledning av katastrofen. Kostnaderna för de nödvändiga nödåtgärderna avsåg transport av vatten från Grekland och omedelbara investeringar i vatteninfrastrukturen för att säkerställa att vattendistributionsnätet skulle fungera även vid avbrott i vattenflödet.

Den 24 oktober 2008 föreslog kommissionen att 7,605 miljoner euro skulle anslås i ekonomiskt stöd.

Rumänien

I juli 2008 drabbades relativt stora områden i Rumänien av kraftigt regn, vilket ledde till stora översvämningar och jordskred. De rumänska myndigheterna ansökte om stöd från solidaritetsfonden den 1 oktober 2008. De sammanlagda direkta skadorna beräknades till 471,41 miljoner euro. Detta belopp når inte upp till tröskeln för Rumänien på 566,84 miljoner euro (dvs. 0,6 % av BNP) för större katastrofer men motsvarar ändå cirka 83 % av tröskelbeloppet, och anmälan bedömdes därför i förhållande till kriterierna för en ovanligt allvarlig regional katastrof.

Det drabbade området består av fem sammanhängande regioner i nordöstra Rumänien, med en befolkning på 3,046 miljoner invånare. Den största delen av befolkningen i området drabbades när bostäder och skördar förstördes helt eller delvis. De rumänska myndigheterna lade fram bevis för de allvarliga och bestående återverkningarna på levnadsvillkoren och den ekonomiska stabiliteten i den drabbade regionen. Allvarliga skador på grundläggande infrastruktur, jordbruket, skogar, boskap och privatbostäder rapporterades. Katastrofen fick bestående återverkningar på levnadsvillkoren i den drabbade regionen, med 14 644 förstörda hushåll, bestående otillgänglighet hos grundläggande infrastruktur (vatten/energi) och allvarligt skadad transportinfrastruktur vilket ledde till att omkring 100 kommuner isolerades fullständigt. Den 22 januari 2009 bedömde kommissionen att ansökan uppfyllde kriterierna för ovanligt allvarliga regionala katastrofer, och förslog att stöd skulle beviljas om 11,785 miljoner euro.

3. FINANSIERING

De fyra ärenden från 2007 där budgetförfarandet inte hade avslutats före årets slut (översvämningar i Storbritannien och Slovenien, skogsbränder i Grekland och en orkan i Frankrike (Martinique och Guadeloupe)) behandlades i tre ändringsbudgetar. De preliminära förslagen till ändringsbudget nr 1/2008[2], 3/2008[3] och 7/2008[4] godkändes av budgetmyndigheten den 9 april 2008, den 5 juni 2008 respektive den 21 oktober 2008. Utbetalningarna kunde göras sedan beslutet om beviljande av stöd antagits och genomförandeavtalet undertecknats.

År 2008 utnyttjades fonden i ett nytt ärende (torkan på Cypern)[5]. Stödbeloppen för varje ärende bestämdes på grundval av den standardmetod som tidigare utarbetats av kommissionen och som förklaras närmare i årsrapporten för 2002–2003. Stödbelopp under 2008:

Stödmottagare	Katastrof	Kategori	Stödbelopp

[2] KOM(2008) 15. Ändringsbudget nr 1/2008, antagen den 9 april 2008, EUT L 175, 4.7.2008, s. 1.
[3] KOM(2008) 201. Ändringsbudget nr 3/2008, antagen den 5 juni 2008, EUT L 208, 5.8.2008, s. 1.
[4] KOM(2008) 556. Ändringsbudget nr 7/2008, antagen den 21 oktober 2008, EUT L 315, 25.11.2008, s. 1.
[5] KOM(2008) 732. Ändringsbudget nr 10/2008, antagen den 18 december 2008, EUT L 27, 30.1.2009, s. 91.

			(euro)
Storbritannien	Översvämningar	större katastrof	162 387 985
Grekland	Skogsbränder	större katastrof	89 769 009
Slovenien	Översvämningar	större katastrof	8 254 203
Frankrike (Martinique och Guadeloupe)	Orkan	regioner/yttersta randområdena	12 780 000
Cypern	Torka	större katastrof	7 605 445
Summa			**280 796 642**

När det gäller en ansökan från Rumänien (översvämningar) som kom in under 2008 kunde budgetförfarandet inte avslutas under året. Kommissionen lade fram ett preliminärt utkast till ändringsbudget nr 1/2009[6] för ärendet, och det kommer att tas upp i nästa årsrapport.

4. AVSLUTADE ÄRENDEN

Enligt artikel 8.2 i förordningen ska mottagarstaten, senast sex månader efter utgången av ettårsperioden räknat från dagen för utbetalning av bidraget, överlämna en rapport över bidragets användning (nedan kallad *genomföranderapport*) med en motivering av utgifterna (nedan kallad *giltighetsförklaring*). När detta förfarande är avslutat ska kommissionen avsluta utbetalningen av stödet från fonden.

I fråga om avslutandet av ärendet gällande stormen Gudrun i Sverige 2005, för vilket genomföranderapporten lämnades in den 17 och 20 oktober 2007, fastställde kommissionen att de sammanlagda deklarerade utgifterna uppgick till 66 455 534 euro. Det sammanlagda ekonomiska stödet uppgick till 81 724 975 euro, och mellanskillnaden på 15 269 441 euro återkrävdes därför. Kommissionen avslutade utbetalningen av stödet den 8 juli 2008.

År 2008 tog kommissionen också emot slutliga genomföranderapporter för stöd som under 2006 beviljats Bulgarien (för översvämningarna i maj och augusti 2005), Rumänien (för översvämningarna i april och juli 2005) och Österrike (för översvämningarna i augusti 2005). Vid slutet av den period som täcks av denna årsrapport pågick fortfarande behandlingen av dessa genomföranderapporter.

[6] KOM(2009) 22.

DEL 2: RAPPORT OM ERFARENHETERNA FRÅN SOLIDARITETSFONDENS SEX FÖRSTA ÅR

1. INLEDNING

Efter de stora översvämningarna i Centraleuropa 2002 inrättades Europeiska unionens socialfond för att EU skulle kunna bemöta denna typ av händelser inom EU och i de länder med vilka anslutningsförhandlingar hade inletts. Under sina sex första år bidrog fonden till att lätta de ekonomiska bördorna för katastrofdrabbade länder och den har på så sätt förbättrat EU:s anseende hos dess invånare genom att erbjuda hjälp och extra resurser i särskilt svåra tider.

Efter en djupgående analys av solidaritetsfondens verksamhet föreslog kommissionen i april 2005 att förordningen skulle revideras. De viktigaste inslagen i förslaget var att utvidga tillämpningsområdet så att EU kan reagera vid andra katastrofer än naturkatastrofer, att möjliggöra förskottsbetalningar för att förkorta reaktionstiden och göra unionens stöd mer synligt, samt att förenkla genom att införa tydligare kriterier för när fonden kan utnyttjas.

2. ÖVERGRIPANDE RESULTAT FRÅN FONDENS GENOMFÖRANDE

Sedan fonden inrättades 2002 har kommissionen tagit emot 62 ansökningar om ekonomiskt stöd från 21 olika länder. Av dessa ansökningar rörde 21 större katastrofer, 39 regionala katastrofer och två rörde grannländer. I 31 fall beviljades ekonomiskt stöd som sammanlagt uppgick till mer än 1,5 miljarder euro. Kommissionen avslog 29 ansökningar och två ansökningar drogs tillbaka av de ansökande staterna. Ansökningarna gällde vitt skilda typer av naturkatastrofer, t.ex. stormar, översvämningar, jordbävningar, ett vulkanutbrott, skogsbränder och torka. I bilaga 2 ges en översikt över alla ansökningar som inkommit sedan 2002.

Som den statistiska översikten nedan visar har de flesta ansökningarna om stöd ur solidaritetsfonden inte gällt större katastrofer, som utgör fondens huvudsakliga tillämpningsområde, utan uppfyllt undantagskriterierna för regionala katastrofer. Dessa kriterier, som enligt förordningen måste behandlas med största möjliga återhållsamhet av kommissionen, är fortfarande relativt svåra att uppfylla. Andelen ansökningar inom kategorin ovanligt allvarliga regionala katastrofer som inte godkänns är fortfarande hög, cirka två tredjedelar. Av ansökningarna för större katastrofer, för vilka endast ett kvantitativt kriterium gäller, har hittills samtliga godkänts.

Statistisk översikt

Antal mottagna ansökningar som gäller	**62**	
större katastrofer	21	34 % av ansökningarna
regionala katastrofer	39	63 %
grannländer	2	3 %
Ansökningar som godkänts	**31**	50 % av ansökningarna
Ansökningar som avslagits	**29**[7]	47 %
Ansökningar som dragits tillbaka	**2**	3 %

3. BEGRÄNSNINGAR OCH SVAGHETER I FONDENS VERKSAMHET

I allmänhet har fonden fungerat väl, men erfarenheterna från de sex första åren visar att det finns betydande begränsningar och svagheter i fondens verksamhet. Dessa gäller bristen på snabbhet när medel ur fonden ska ställas till förfogande, oklara kriterier för när fonden får utnyttjas vid regionala katastrofer och begränsningen till naturkatastrofer.

Snabbhet

Problemen gällande snabbheten hänger samman med de villkor och förfaranden som föreskrivs i förordningen. EU:s solidaritetsfond misstas ofta för ett snabbinsatsinstrument för krishantering, vilket det inte vara avsett att vara. Det är ett instrument för att bidra till att återfinansiera nödinsatser som från början finansierats av myndigheterna i det drabbade landet. För det första måste man ta i beaktande att kommissionen inte kan agera på eget initiativ för att utnyttja solidaritetsfonden. Den måste vänta på att de nationella myndigheterna lämnar in en formell ansökan, och dessa brukar ofta till fullo utnyttja den tidsfrist på tio veckor från katastrofens början som föreskrivs i förordningen. I de flesta ärendena måste kommissionen begära in kompletterande uppgifter. För det andra är fondens medel inte omedelbart tillgängliga i EU:s budget. Pengarna måste samlas in från medlemsstaterna, som gör en extra inbetalning utöver sina normala bidrag till EU:s budget. Innan stödet kan betalas ut måste kommissionen be rådet och Europaparlamentet att godkänna en ändringsbudget, vilket är ett relativt omständligt förfarande (som vanligtvis tar mellan två och fyra månader).

Öppenhet och insyn

Förordningens definition av regional katastrof är ganska vag och det är svårt att uppfylla villkoren för att ansökan ska kunna godkännas. Om skadorna inte når upp till tröskelvärdet för stöd för större katastrof kan fonden undantagsvis utnyttjas ändå, om en ovanligt allvarlig regional katastrof drabbar majoriteten av befolkningen i en region och om den har allvarliga och bestående återverkningar på levnadsvillkoren och regionens ekonomiska stabilitet. Enligt förordningen måste kommissionen behandla ansökningar som gäller regionala katastrofer med största möjliga

[7] Av de 29 ansökningarna som avslagits gällde 27 regionala katastrofer.

återhållsamhet. Medlemsstaterna och kommissionens avdelningar ägnar därför mycket tid och kraft åt att förbereda respektive bedöma ansökningarna för mindre regionala katastrofer som i de flesta fall ändå avslås.

Tillämpningsområde

Med hjälp av unionens befintliga instrument är det ytterst svårt eller till och med omöjligt att på europeisk nivå på lämpligt sätt bemöta större kriser som inte är naturbetingade, vilket illustreras av industriolyckor som oljeutsläppet från tankfartyget Prestige eller terroristhandlingar som bombningarna i Madrid i mars 2004. Likaledes är det i nuläget inte möjligt att tillhandahålla bistånd från solidaritetsfonden vid allvarliga folkhälsokriser – som spridningen av en pandemi, t.ex. sars, till Europa eller en olycka som den i Tjernobyl – som lätt kan överstiga enskilda länders insatskapacitet.

Riskförebyggande åtgärder

Kommissionen kommer att undersöka hur den bättre kan integrera riskförebyggande åtgärder i förordningen.

4. REVISIONSRÄTTENS RAPPORT OM SOLIDARITETSFONDEN

År 2008 lade Europeiska revisionsrätten fram resultaten av en effektivitetsrevision av solidaritetsfonden. Vid revisionen undersöktes om fonden var snabb, effektiv och flexibel när det gällde att ge stöd samt om mottagarstaterna var nöjda med fonden. Revisionsrätten gick därför igenom alla ansökningar fram till slutet av 2006 och gjorde en undersökning genom att skicka ut ett frågeformulär till de ansökande staterna. Rapporten offentliggjordes den 18 juni 2008 (Särskild rapport nr 3/2008[8]).

Revisionsrätten fann att de direkta kostnaderna för kommissionens förvaltning av fonden var låga, så fonden ansågs arbeta effektivt. De administrativa förfarandena hade minskats till en nivå som säkerställer att förfarandena är effektiva även för mottagarstaterna. Vad gäller flexibiliteten kunde revisionsrätten inte hitta några ärenden där kommissionen visat bristande flexibilitet när den behandlat stödansökningarna. Den konstaterade dock att villkoren för att ansökningar gällande mindre regionala katastrofer (i motsats till större katastrofer) skulle godkännas var svårare att uppfylla. I rapporten nämns också den vaga definitionen i förordningen av regionala katastrofer och en möjlig brist på tydlighet när sådana ansökningar avslogs. Revisionsrättens huvudsakliga kritik gällde instrumentets brist på snabbhet. Vanligtvis tog det ungefär ett år från ansökan till utbetalning. Revisionsrätten ansåg därför att fonden inte kunnat göra några snabba insatser. Trots det utdragna förfarandet för att få stöd från fonden var de stater som fått pengar nöjda eller mycket nöjda med fonden. Enligt revisionsrätten uppfyllde fonden sitt grundläggande mål att visa solidaritet med medlemsstaterna i samband med katastrofer. Den rekommenderade kommissionen att ge detaljerad vägledning till ansökande stater och råd om hur de kan lämna in sina ansökningar snabbt.

---

8 *Europeiska unionens solidaritetsfond. Hur snabb, effektiv och flexibel är den?*, EUT L 153, 18.6.2008.

Kommissionen instämmer helt med denna rekommendation. Den har utarbetat en vägledning för ansökande medlemsstater och förklarat i detalj hur den tillämpar bestämmelserna i förordningen. För att förenkla förfarandet och för att bidra till att undvika förseningar när upplysningar ska lämnas in har kommissionen tagit fram en standardmall för ansökningar samt en detaljerad vägledning för hur ansökningarna ska gå till. Båda dokumenten finns på solidaritetsfondens egen webbplats (http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/solidar/solid_en.htm). Kommissionen kommer också att fortsätta att ta direktkontakt med det organ som utarbetar ansökan, enligt revisionsrättens förslag. Vid många tillfällen har dock ansökningar lämnats in utan att ansökarstaterna tagit kontakt med kommissionen i förväg. För att förenkla den första kontakten för möjliga ansökarländer har kommissionen angett sina kontaktuppgifter på solidaritetsfondens webbplats.

Sammanfattningsvis anser kommissionen att revisionsrättens kritik i fråga om bristen på snabbhet och behandlingen av regionala katastrofer ger stöd för kommissionens förslag att revidera fonden och förenkla och förtydliga kriterierna för hur den kan utnyttjas snabbare.

5. SLUTSATSER: FÖRBÄTTRA FONDENS VERKSAMHET

I allmänhet har fonden fungerat väl, särskild när det gäller de stora naturkatastrofer för vilka den ursprungligen hade inrättats, men erfarenheterna visar att det finns ett behov av att ytterligare utveckla instrumentet. Detta gäller särskilt bristen på snabbhet när medel ur fonden ska ställas till förfogande och oklara kriterier för när fonden får utnyttjas vid regionala katastrofer. Revisionsrätten har framfört båda dessa synpunkter. Dessutom skulle instrumentet kunna förbättras för att göra det möjligt att på europeisk nivå på lämpligt sätt bemöta större kriser som inte är naturbetingade. Därför antog kommissionen den 6 april 2005 ett förslag till ny förordning för solidaritetsfonden (KOM(2005) 108), som har fått ett brett stöd i Europaparlamentet. Enligt förslaget breddas fondens tillämpningsområde och ett antal ändringar görs av dess sätt att fungera.

Göra fonden mer öppen för insyn

Kommissionen är fortfarande positiv till att förbättra öppenheten och förenkla kriterierna för utnyttjandet av solidaritetsfonden. Detta skulle ge de nationella myndigheterna en bättre uppfattning om när fonden kan ge dem stöd i återuppbyggnadsarbetet efter en katastrof. En viktig fråga är därför en ny definition av kriterierna för när fonden kan ge stöd. Förslagen att sänka tröskeln (till det belopp som är lägst av 1 miljard euro eller 0,5 % av BNP) och samtidigt avskaffa regeln att fonden bara i undantagsfall får användas vid regionala katastrofer skulle sammantagna bidra till att öka öppenheten och undvika svikna förhoppningar när ansökningar avslås. Ett alternativ, som bygger på den befintliga förordningen och samtidigt ger möjlighet att använda fonden vid regionala katastrofer, skulle vara att införa en tydlig tröskel för regionala katastrofer, t.ex. en viss procent av regionens BNP (Nuts I eller Nuts II). Båda alternativen skulle göra det möjligt att utnyttja fonden utifrån ett enda tydligt kriterium – skadans omfattning – i alla de fall när europeisk solidaritet verkligen behövs, dvs. även i de fall där det besvärliga regionala kriteriet används idag. En sådan förändring skulle leda till en rättvis behandling och medlemsstaterna skulle bättre kunna bedöma utsikterna för en ansökan. En lägre

andel ansökningar som får avslag av kommissionen (för närvarande nära två tredjedelar när det gäller regionala katastrofer) skulle också bidra till ett gott anseende för solidaritetsfonden som ett solidariskt instrument.

Möjliggöra snabbare insatser vid katastrofer

För att fonden ska kunna reagera snabbare behövs vissa förbättringar i verksamheten som gör det möjligt att visa omedelbar solidaritet genom en förskottsutbetalning så snart den drabbade staten gjort sin ansökan. Denna utbetalning skulle betraktas som ett förskott på det stöd som ska beviljas när bedömnings- och budgetförfarandet har slutförts. Klara och tydliga kriterier för när fonden får utnyttjas är dock ett villkor för sådana snabba katastrofinsatser, eftersom den ansökande staten annars skulle behöva betala tillbaka förskottet till kommissionen om ansökan avslås.

Ett bredare tillämpningsområde

När det gäller större katastrofer som inte är naturbetingade förväntar sig allmänheten med rätta att EU ska vara närvarande och ge stöd. Detta visar sig i uppmaningar på politisk nivå att EU måste bli mer aktivt. Kommissionen anser därför att solidaritetsfonden måste kunna göra insatser vid större katastrofer, oberoende av dessa typ eller ursprung. I förslaget till ny förordning från 2005 breddas solidaritetsfondens räckvidd till att omfatta industri- eller teknikrelaterade katastrofer, hot mot folkhälsan och terroristhandlingar (inom solidaritetsfondens årliga utgiftstak).

Det fortsatta arbetet

Även om inga framsteg gjorts i rådet sedan 2005 i fråga om förslaget om en reviderad förordning för solidaritetsfonden är kommissionen fortfarande beredd att aktivt försöka hitta en kompromiss. Syftet skulle vara att hitta områden där det går att kompromissa för att kommissionen ska kunna ändra sitt förslag. Kommissionen uppmanar därför rådet och Europaparlamentet att på nytt behandla förslag från 2005 mot bakgrund av denna rapport för att göra det möjligt för kommissionen att lägga fram ett ändrat förslag under 2009.

BILAGA 1: ANSÖKNINGAR TILL EUROPEISKA UNIONENS SOLIDARITETSFOND 2008

Ansökarland	**UK**	**FR**	**EL**	**SI**	**CY**	**RO**
Namn och typ av katastrof	**Översvämningar**	**Orkanen Dean**	**Skogsbränder**	**Översvämningar**	**Torka**	**Översvämningar**
Datum för första skada	12.6.2007	17.8.2007	23.8.2007	18.9.2007	22.4.2008	24.7.2008
Ansökningsdatum*	20.8.2007	26.10.2007	30.10.2007	19.11.2007	1.7.2008	1.10.2008
Datum då ansökan var fullständig	22.10.2007	-	20.12.2007	-	-	-
Tröskelvärde för större katastrofer (miljoner euro)	3 266,629	3 266,629	1 066,497	164,272	84,673	566,84
Sammanlagda direkta skador (miljoner euro)**	*4 612*	511,2	2 118,27	223,28	176,15	*471,41*
Kategori	**större katastrof**	regional katastrof	**större katastrof**	**större katastrof**	**större katastrof**	regional katastrof
Skada/tröskelvärde	*141,19 %*	*15,65 %*	*198,62 %*	*135,92 %*	*208,03 %*	*83,16 %*
Kostnad för stödberättigande nödinsatser (miljoner euro)**	356,7	*119,9*	*1 007*	*154,39*	*59,45*	*390,81*
Stödberättigande kostnader/kostnader för skadorna	*7,73 %*	*23,45 %*	*47,52 %*	*69,15 %*	*33,74 %*	*82,9 %*
Stöd/stödberättigande kostnader	*45,53 %*	*10,66 %*	*8,91 %*	*4,95 %*	*12,79 %*	*3,01 %*
Stödnivå (procent av kostnaderna för skadorna)	*3,52 %*	*2,5 %*	*4,24 %*	*3,42 %*	*4,31 %*	*2,49 %*
Datum för beslut om stöd	17.6.2008	25.11.2008	8.9.2008	22.9.2008	2009	2009
Datum för genomförandeavtal	7.8.2008	11.12.2008	8.9.2008	7.11.2008	2009	2009
Beviljat stöd (euro)	162 387 985	*12 780 000*	*89 769 009*	*8 254 203*	7 605 445	11 785 377

* Registrering av den ursprungliga ansökan vid kommissionen
** Enligt vad kommissionen godkänt

BILAGA 2: ANSÖKNINGAR TILL EU:S SOLIDARITETSFOND SEDAN 2002

År	Land		Typ av katastrof	Skador (miljoner eu ro[9])	Kategori	Beviljat stöd (miljoner eur o)
2002	1	AT	Översvämningar	2 900	**större katastrof**	134
	2	CZ	Översvämningar	2 300	**större katastrof**	129
	3	FR	Översvämningar (Le Gard)	835	regional katastrof	21
	4	DE	Översvämningar	9 100	**större katastrof**	444
Summa stöd för ansökningar under 2002						**728**
2003	1	ES	Oljeutsläpp (Prestige)	436	regional katastrof	8,626
	2	IT	Jordbävning (Molise och Apulien)	1 558	regional katastrof	30,826
	3	IT	Vulkanutbrott (Etna)	894	regional katastrof	16,798
	4	IT	Översvämningar (norra Italien)	*1 900*	*(större katastrof)*	Avslag (sen ansökan)
	5	GR	Ogynnsamt vinterväder	oklart	*(större katastrof)*	Avslag (sen ansökan)
	6	PT	Skogsbränder	1 228	**större katastrof**	48,539
	7	FR	Skogsbränder (södra Frankrike)	531	*(regional katastrof)*	Avslag
	8	ES	Skogsbränder (gränsen mot Portugal)	53	grannland	1,331
	9	MT	Översvämningar	30	**större katastrof**	0,961
	10	IT	Översvämningar (Friuli-Venezia Giulia)	525	regional katastrof	Avslag
Summa stöd för ansökningar under 2003						**107,081**
2004	1	FR	Översvämningar (Rhonedeltat)	785	regional katastrof	19,625
	2	ES	Översvämningar (Malaga)	73	(regional katastrof)	Avslag
	3–9	ES	Skogsbränder (sju ansökningar)	(480)	(regional katastrof)	Avslag på samtliga sju ansökningar
	10	SK	Översvämningar	29	(regional katastrof)	Avslag
	11	SI	Jordbävning	13	(regional katastrof)	Ansökan drogs tillbaka
Summa stöd för ansökningar under 2004						**19,625**

[9] Uppgifter som anges med kursiv stil har ännu inte kontrollerats/bekräftats av kommissionen.

År	Land		Typ av katastrof	Skador (miljoner euro)	Kategori	Beviljat stöd (miljoner euro)
2005	1	SK	Storm (Tatrabergen)	203	**större katastrof**	5,668
	2	IT	Översvämning (Sardinien)	*(223, över-skattning)*	(regional katastrof)	Avslag
	3	EE	Storm	48	**större katastrof**	1,29
	4	LV	Storm	193	**större katastrof**	9,487
	5	SE	Stormen Gudrun	2 297	**större katastrof**	81,725
	6	LT	Storm	15	grannland	0,379
	7	EL	Översvämningar (Evros/Maritsa)	(112)	(regional katastrof)	Avslag
	8	RO	Vårflod	489	**större katastrof**	18,798
	9	BG	Vårflod	222	**större katastrof**	9,722
	10	BG	Översvämningar (på sommaren)	237	**större katastrof**	10,632
	11	RO	Översvämningar (på sommaren)	1 050	**större katastrof**	52,4
	12	AT	Översvämningar (Tyrolen och Vorarlberg)	592	regional katastrof	14,799
Summa stöd för ansökningar under 2005						**204,891**
2006	1	UK	Explosion i oljeterminalen i Buncefield	*(700)*	*(regional katastrof)*	Ansökan drogs tillbaka
	2	EL	Översvämningar (Evros/Maritsa)	372	regional katastrof	9,306
	3	HU	Översvämningar	519	**större katastrof**	15,064
	4	ES	Skogsbränder (Galicien)	(91)	*(regional katastrof)*	Avslag
Summa stöd för ansökningar under 2006						**24,370**
2007	1	DE	Stormen Kyrill	*4 750*	***större katastrof***	166,9
	2	FR	Orkanen Gamède (La Réunion)	*211*	*regional katastrof*	5,29
	3	ES	Översvämningar (Hierro)	*(18)*	*(regional katastrof)*	Avslag
	4	ES	Översvämning (La Mancha)	*66*	*(regional katastrof)*	Avslag
	5	UK	Översvämningar	*4 612*	***större katastrof***	162,387
	6	CY	Skogsbränder	*38*	*(regional katastrof)*	Avslag
	7	ES	Skogsbrand (Kanarieöarna)	*144*	*(regional katastrof)*	Avslag
	8–16	IT	Skogsbränder, nio ansökningar (i nio regioner)	-	*(regional katastrof)*	Sen ansökan
	17	FR	Orkanen Dean (Martinique)	*509*	*regional katastrof*	12,78

År	**Land**		**Typ av katastrof**	**Skador (miljoner euro)**	**Kategori**	**Beviljat stöd (miljoner euro)**
	18	EL	Skogsbränder	*2 118*	***större katastrof***	89,769
	19	SI	Översvämningar	*233*	***större katastrof***	8,254
Summa stöd för ansökningar under 2007						**445,38**
2008	**1**	**CY**	**Torka**	***165,4***	***större katastrof***	**7,605**
	2	**RO**	**Översvämningar**	***471,4***	*regional katastrof*	**11,785**